886/12

Den 27. februar 2012 blev i sag nr. 80.261:

xxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxxxx xx x
xxxxxx xxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har livsforsikring i PFA Pension. Han klager over, at selskabet har standset udbetalingen af helbredsbetingede ydelser pr. 1/4 2011.

Selskabet henviser til, at klagerens generelle erhvervsevne efter dette tidspunkt ikke er nedsat med 1/2 eller derover.

Klageren er omfattet af en pensionsordning, der giver ret til helbredsbetingede ydelser ved nedsættelse af erhvervsevnen med 2/3 eller derover. Nedsættes erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3, giver forsikringen ret til halve ydelser.

Klageren er født i 1957, er uddannet tømrer og har arbejdet i et entreprenørfirma frem til 2003, hvor han blev langtidssygemeldt som følge af en diskusprolaps og en psykisk lidelse. Han har ikke siden været i arbejde og er bosat i Norge.

I brev af 18/4 2011 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling**
[Klager] fremsender i forbindelse med sin sygemelding anmeldelse til PFA Pension (Bilag …), modtaget den 13. november 2003, idet han søger om invalidepension. Han oplyser i anmeldelsen, at han lider af en diskusprolaps.

Den 11. februar 2004 meddeler PFA Pension, at [klager] midlertidigt bevilliges halv invalidepension og halv præmiefritagelse (Bilag …).

PFA Pension følger op på [klagers] sag løbende, og fremsender i forbindelse hermed opfølgningsskema i oktober 2004, idet [klager] den 11. oktober 2004 henvender sig til PFA Pension, da han som følge af psykisk lidelse mener sig berettiget til fuld invalidepension og fuld præmiefritagelse.

PFA Pension meddeler den 15. august 2005 (Bilag …), at [klager] tilkendes fuld midlertidig invalidepension og præmiefritagelse fra den 24. februar 2004, som følge af, at hans psykiske forhold er forværret i et omfang, der nedsætter hans erhvervsevne til en tredjedel eller derunder.

I forbindelse med en ny opfølgning i april 2007 vurderes det, at [klagers] tilstand er uændret, og den midlertidige udbetaling forlænges (Bilag …).

[Klager] fremsender opfølgningsskema, modtaget den 22. januar 2010 (Bilag …). PFA Pension vurderer i den forbindelse, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst, hvorfor der indhentes en psykiatrisk speciallægeerklæring.

Den 7. december 2010 meddeler PFA Pension, at udbetalingen af den midlertidige invalidepension stopper den 1. januar 2011, idet det vurderes at [klager]s generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad (Bilag …).

Ved brev af 13. januar 2011 meddeler PFA Pension at afslaget fastholdes (Bilag …).

Sagens lægelige og kommunale akter, der har betydning for vurdering af [klagers] erhvervsevne
1) Speciallægeerklæring af …, dateret 8. november 2010 (Bilag …).

Af denne fremgår det, at, at [klager] klager over en lav stresstærskel, udbrud af forskellige kropslige symptomer ved stress og pres og en følelse af uro ved tanken om at arbejde.

Det fremgår videre af speciallægeerklæringen, at speciallægen vurderer, at [klager] har et normalt psykomotorisk tempo, og at han samarbejder godt. Speciallægen observerer ingen kognitive vanskeligheder og vurderer, at [klagers] lidelse ikke kan kvalificeres som en alvorlig depressiv lidelse, fordi mange af de akutte symptomer er blevet mindre intense. Det følger endvidere, at det vurderes at [klager] modtager fyldestgørende behandling, der stort set holder hans symptomer i skak.

Speciallægen konkluderer, at bedring af arbejdsevnen og tilbagevenden til arbejdsmarkedet næppe er sandsynlig, hvilket skyldes [klagers] komplekse lidelse med diverse psykiske og fysiske klager.

2) Akter fra NAV (Bilag …)
[Klager]s egen læge har ved brev af 9. februar 2011 oplyst, at [klager] har ansøgt om en varig pension ([klager]s bilag).

Som svar på ansøgningen har NAV (Norsk Arbejdsforvaltning) sendt forsikrede et brev dateret den 4. marts 2011 med en aktivitetsplan, som beskriver det mål som [klager] i samarbejde

med NAV skal arbejde mod. Det angives at aktivitetsplanen dækker perioden 1. juli 2010 til 31. maj 2011, og at målet er at skaffe [klager] et arbejde.

3) Ressourceprofil fra den sociale sikringsstyrelse (Bilag …)
Den 4. februar 2008 udarbejdes ressourceprofil i den sociale sikringsstyrelse, idet [klager] søger om dansk førtidspension.

Af denne fremgår det, at [klager] to gange har været opereret for diskusprolaps, at hans højre skulder har været knust, og at han føler sig udbrændt på grund af for meget arbejde siden seks års alderen. Som følge af de fysiske symptomer kan han ikke klare at løfte og sidde længe ad gangen. Det vurderes dog, at det primært er de psykiske gener, der påvirker hans arbejdsevne.

Det oplyses i ressourceprofilen, at grunden til [klagers] sygemelding var den store stress, der var forbundet med hans arbejde, men det understreges samtidig at han hverken havde problemer med sine kollegaer eller arbejdsopgaver (bilag …).

Det fremgår videre af ressourceprofilen, at [klager] har mange interesser. Således bruger han sin hverdag på at drikke kaffe med sine mange venner, klippe græsplæne for sine naboer og passer naboens og egne dyr. Det fremgår tillige, at [klager] blev tilkendt revalidering i Norge, men at dette måtte afbrydes som følge af hans psykiske vanskeligheder.

Det angives endvidere, at så længe arbejdet ikke er stressende besidder han både faglige, arbejdsmæssige, personlige og sociale kompetencer. Det nævnes desuden, at [klager] kan forestille sig at arbejde igen, men ikke i en lederstilling.

Styrelsen har derfor vurderet, at [klagers] arbejdsevne ikke er varigt nedsat, og at [klager] efter endt behandling vil kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet inden for et område hvor der tages behørigt hensyn til hans ryglidelse og lave stresstærskel, hvorfor han den 28. februar 2008 har fået afslag på førtidspension.

PFA Pensions samlede vurdering af erhvervsevnen
Sammenfattende konkluderer vi i samråd med vores lægekonsulent, der til daglig er speciallæge i arbejdsmedicin, at [klager]s generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Grundene til, at PFA Pension har overgået til vurdering af [klagers] generelle erhvervsevne, dvs. hans erhvervsevne i alle erhverv og ikke kun indenfor hans hidtidige erhverv, er, at [klager] har modtaget midlertidig invalidepension i syv år, at speciallæge … vurderer, at bedring i [klagers] helbredstilstand næppe er sandsynlig, og at det er vurderet, at [klager] skal skånes for stressende arbejde, hvorfor han ikke kan vende til sit hidtidige erhverv.

[Klagers] ryglidelse medfører, at han har visse skånehensyn på grund af den diskusprolaps han fik konstateret i 2003. Ikke desto mindre blev han fundet egnet til revalidering, som kun blev afbrudt som følge af hans psykiske forhold. I et ikke rygbelastende erhverv er [klagers] erhvervsevne således ikke nedsat med mindst halvdelen.

For så vidt angår [klagers] aktuelle psykiske lidelse finder PFA Pension ej heller, at der er dokumentation for, at [klagers] generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Ved den psykiatriske undersøgelse, er der ikke fundet tegn på alvorlig depressiv lidelse eller kognitive vanskeligheder, og det angives at [klager]s symptomer stort set holdes i skak. På

denne baggrund konkluderer PFA Pension, at [klager] er velbehandlet, og at der nu kun resterer subjektive symptomer og en naturlig uro for tilbagevenden til arbejdsmarkedet som følge af, at [klager] i syv år har været afskåret fra arbejdsmarkedet. Der er således ikke fundet alvorligere psykisk lidelse, der påvirker hans erhvervsevne i et omfang, der medfører, at erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen.

PFA Pension lægger ved vurdering af [klagers] erhvervsevne endvidere vægt på, at [klager] ved udarbejdelse af ressourceprofilen i forbindelse med sin ansøgning om førtidspension i Danmark, angav at han bruger sin tid på samvær med sine mange venner, ligesom han udviste mentalt overskud til at hjælpe sine naboer med græsslåning og dyrepasning. Idet [klagers] tilstand vurderes som værende forbedret må det antages, at [klager] endnu er i stand til at varetage ovennævnte aktiviteter og dermed til at have en helt normal hverdag på trods af sine gener.

Det skal desuden bemærkes, at Den Sociale Sikringsstyrelse har fundet, at [klager] har mange ressourcer i forhold til arbejdsmarkedet, så længe det er under behørig hensyntagen til hans lave stresstærskel.

Det skal ligeledes fremhæves, at [klager] i sit hidtidige erhverv hverken havde problemer med kollegaer eller arbejdsopgaver, og at hans eneste problem var, at arbejdet var for stressende.

Sidst men ikke mindst skal det nævnes, at den norske arbejdsforvaltning NAV også er af den opfattelse, at [klager] har mulighed for tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

PFA Pension vurderer således ikke, at der er dokumentation for, at [klager] med rette skånehensyn alligevel ikke vil være i stand til at arbejde på mere end 2/3 af den ordinære arbejdstid i et ikke-stressende arbejde.

Vi har imidlertid besluttet, at forlænge [klagers] udbetaling af midlertidig invalidepension frem til den 1. april 2011, idet vi er af den opfattelse, at han har ret til et passende varsel inden hans midlertidige invalidepension ophører. Vi vil give [klager] besked, når vi har overført pengene til hans konto.

Konklusion
PFA Pension fastholder således at [klagers] generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Skulle Ankenævnet mod forventning finde, at [klagers] generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad, gør PFA Pension i så fald gældende, at det ikke er dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne er nedsat til en tredjedel eller derunder."

Af brev af 28/6 2011 fra klagerens norske kommune fremgår bl.a.:

"**Melding om vedtak**
ENDRING AV VEDTAK OM ARBEIDSAVKLARINGSPENGER I PERIODEN DU VURDERES FOR UFØREPENSJON

Ditt vedtak om arbeidsavklaringspenger er endret fra 23-06-2011.
Kravet er innvilget til og med 31-10-2011.

Arbeidsavklaringspenger kan gis i inntil fire måneder når medlemmet som følge av sykdom skal vurderes for uføreytelser. Dersom kravet om uføreytelser ikke er behandlet innen den

fastsatte fristen, kan perioden forlenges i inntil fire nye måneder. Årsaken til at kravet ikke er behandlet, må dokumenteres i saken.
…
Arbeidsavklaringspengegrunnlaget er redusert, da inntektene du har haft overstiger 6 ganger folketrygdens grunnbeløp, jf. folketrygdloven § 11-15 tredje ledd.

Tidspunktet da arbeidsevnen ble redusert med minst halvparten kalles beregningstidspunkt. Beregningstidspunket er fastsaft til 01-03-2003.
…
NAV vurderer at du har fått din funksjons- og arbeidsevne varig nedsatt på grunn av sykdom. Du anses ferdig utredet og behandlet for dine lidelser uten at dette har ført til bedring av arbeidsevnen. Du har lenge vært under oppføging med jevnlige samtaler ved NAV men din helsetilstand har ikke vært forenlig med aktive tiltak utover dette.
Med bakgrunn i ditt vedvarende sammensatte helseproblem finner NAV at du ikke har noen restarbeidsevne som kan utnyttes i det ordinære arbeidslivet.

Du har ikke behov for arbeidsrettet tiltak for å skaffe deg eller beholde arbeid. Se folketrygdloven § 11-6 bokstav b.

Du anses ikke å ha mulighet for å komme i arbeid, og har derfor ikke behov for oppfølging fra NAV for å bli i stand til å skaffe deg eller beholde arbeid. Se folketrygdloven § 11-6 bokstav c.

Vedtaket om behov for tiltak eller behandling er behandlet av ditt NAV-kontor NAV …"

Ved brev af 18/7 2011 til nævnet har selskabet anført, at oplysningerne fra den norske kommune ikke ændrer selskabets vurdering af klagerens erhvervsevne.

I afgørelse af 3/10 2011 fra klagerens norske kommune hedder det bl.a.:

"STANS AV ARBEIDSAVKLARINGSPENGER I PERIODEN DU VURDERES FOR UFØREPENSJØN

Ditt vedtak om arbeidsavklaringspenger er stanset fra 01-12-2011.

Iflg. opplysninger så er du innvilget uførepensjon fra og med 01-12-2011 og vedtaket ang. arbeidsavklaringspenger avsluttes. Husk å sende inn meldekort for hele perioden."

Af afgørelse af 28/2 2008, hvor Den Sociale Sikringsstyrelse afviser at bevillige klageren dansk førtidspension, fremgår bl.a.:

"**AFGØRELSE**
De opfylder ikke betingelserne for at få førtidspension efter § 16, jf. § 20, stk. 2 i lov om social pension.

Begrundelsen er, at Styrelsen har vurderet, at Deres arbejdsevne ikke er varigt nedsat i et sådant omfang, at De har ret til førtidspension.

Styrelsen har foretaget en samlet faglig vurdering af oplysningerne i sagen og fundet, at De vil være i stand til at blive selvforsørgende i pensionslovens forstand.

Styrelsen har lagt til grund, at De er 50 år. De har gået 10 år i skole og taget en uddannelse som tømrer i 1979. De har arbejdet som tømrer, formand og byggeleder. Senere har De arbejdet med projektledelse og senest som daglig administrativ leder.
Styrelsen vurderer, at De har gode faglige og arbejdsmæssige kompetencer i relation til arbejdsmarkedet

De afbrød revalidering på grund af psykiske problemer. De har fået 100 % norsk tidsbegrænset uførestønad til 30.06.2010.

De har oplyst, at De får dagen til at gå med at drikke kaffe med Deres mange norske venner, klipper græsplæne for Deres pensionist naboer og er barnepige for naboens dyr og egne dyr. De har videre oplyst, at De har haft det godt med kolleger, men har følt, at der var for meget ansvar i forhold til kollegers ve og vel. De har fundet, at der har været for meget stress.

Styrelsen vurderer, at De har gode personlige og sociale kompetencer i relation til arbejdsmarkedet, ligesom De fortsat har en arbejdsidentitet i ikke stressende arbejde.

Af de helbredsmæssige oplysninger fremgår, at der er psykiske gener og diagnostisk henføres disse til en personlighedsforstyrrelse af blandet art og dystymi, langvarigt depressiv forstemning af ikke svær grad. Det beskrives, at der er behandlings- og bedringsmuligheder om end langvarig. Det anføres at man ikke kan udelukke at behandlingen på sigt kan øge Deres arbejdsevne. Der er beskrevet rygproblemer og følger efter diskusprolaps, men disse er ikke nærmere belyst. De har dog de seneste 13 år haft administrativt arbejde.

Styrelsens samlede vurdering er, at Deres arbejdsevne på nuværende tidspunkt ikke er varigt nedsat, da der fortsat er behandlingsmuligheder for den psykiske lidelse. De findes efter endt behandling at kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet inden for et arbejde, hvor der også tages hensyn til Deres ryglidelse, og hvor De kan udnytte Deres administrative kompetencer, når bare arbejdet ikke er af stressende karakter. Det kunne f.eks. være inden for kontorarbejde med lettere korrespondance, telefonbetjening og posthåndtering."

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 8/11 2010 fremgår bl.a.:

"**Diagnostisk vurdering:**
Dagens undersøkelse viser at pasienten har en sammensatt lidelse. Han har diverse psykiske og somatiske plager som er sammenvevd og lager et kompleks bilde. I hans sykehistorie finner man at han som barn har vært utsatt for omsorgssvikt fra sin far. Dette har meget sannsynlig hatt noe å si for senere depressive plager hos ham i voksen alder. Det går an å tenke seg at pasienten har hatt en psykologisk sårbarhet i årene før sykemeldingen i 2003. I forkanten av sykemeldingen var han i et belastende arbeidsforhold som kan ha vært med på å trigge frem en blandet angst og depressiv lidelse hos ham.
Per dags dato kan ikke hans lidelse kvalifisere for å være en alvorlig depressiv lidelse fordi mange av de akutte symptomene er blitt mindre intense, mest sannsynlig på grunn av behandling (medikamentelt og psykoterapeutisk) samt avlastningen han fikk fra arbeidsplassen.

Anbefaling til behandling:
Pasienten står på adekvat medikamentell behandling og for meg virker det slik at disse medikamenter stort sett holder symptomene hans i sjakk.
Jeg tror ikke at pasienten kan ha mer nytte av innsiktsorienterende terapier. Jeg anbefaler heller at han får støttende behandling fra sin fastlege og psykiatritjenesten i kommunen.

Konklusjon:
Pasienten har vært langtidssykemeldt fra 2003. Han har vært under aktiv behandling fra 2003 til nå for sine psykiske plager. Hans symptomer har gått noe tilbake, men jeg tror neppe at han kan komme tilbake til arbeidslivet i fremtiden.

Etter min vurdering er hans totale helse (psykisk og somatisk) såpass redusert at det er lite sannsynlig at økt behandling kan øke hans arbeidsevne.
Etter min vurdering er det sykdom som er årsaken til hans reduserte arbeidsfunksjon.

Jeg håper at denne erklæringen øker forståelsen av pasientens lidelse. Europæiske kan kontakte meg hvis det er flere spørsmål vedrørende denne saken. Jeg takker for et fint samarbeid."

Nævnets flertal udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen - herunder sagens lægelige og offentligretlige akter - finder flertallet det bevist, at klagerens generelle erhvervsevne siden den 1/4 2011 har været nedsat med halvdelen, men ikke med 2/3.

Et af nævnsmedlemmerne finder det ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat med halvdelen.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klageren siden 1/4 2011 har mistet halvdelen af erhvervsevnen, og skal udbetale klageren ydelser i overensstemmelse hermed med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Marianne Højgaard Pedersen
formand